

ken van de omzet en dat is natuurlijk slecht nieuws voor beleggers.

Mocht Trump buitenlandse autofabrikanten willen aanpakken, dan zullen vooral degenen die geen fabrieken hebben in Noord-Amerika worden benadeeld. BMW en Volkswagen hebben die. Maar voor Jaguar Land Rover en Volvo zouden invoertarieven volgens Dudenhöf-fer “catastrofaal” zijn omdat beide geen productie hebben in Noord-Amerika. Europese, Japanse en Amerikaanse fabrikanten zullen toch worden geraakt. Voor de Volkswagen-groep zouden de merken Audi en Porsche aanzienlijk duurder worden omdat ze niet in de VS worden geproduceerd. Van de twee miljoen in de VS verkochte Toyota's wordt de helft geïmporteerd, dus dat zou ook een impact hebben. Het Amerikaanse GM en Fiat Chrysler verkopen meer auto's in de VS dan ze lokaal produceren en zij zouden ook geraakt worden.

BMW bouwt veel voertuigen in de Verenigde Staten. Het benodigde staal wordt voor twee derde gekocht in de VS zelf. De tarieven voor China hebben dus een beperkte invloed. De geografische spreiding van productiefaciliteiten van BMW zal een voordeel zijn. Maar als het

conflict aanzwelt tot een handelsoorlog en landen en regio's elkaar om de oren slaan met tarieven, zal BMW ook worden geraakt. De export van Amerikaanse BMW's naar China zal dan door de Chinezen lastig kunnen worden gemaakt. Het BMW-jaarverslag: “Tegenmaatregelen door handelspartners van de VS kunnen de wereldwijde economische groei vertragen en een nadelig effect hebben op de export van voertuigen geproduceerd in de VS.”

Duitse economen waarschuwen voor een spiraal van maatregelen en tegenmaatregelen. In Berlijn toonde voormalig minister van Buitenlandse Zaken Joschka Fischer zich vorige maand heel bezorgd. In zijn nieuwste boek *Der Abstieg des Westens*, dat net is verschenen, noemt hij de spanningen binnen het Westen een “cesuur in de geschiedenis” met grote gevolgen. De brexit, de verkiezing van Trump tot president in de VS en de opmars van populistten in Europa raken de grootste economie van Europa in het hart. “Er is geen land”, zegt Fischer, “dat zo nauw verbonden is met de internationale wereldorde en zo afhankelijk is van de veiligheids-garantie van de Amerikanen en de

principes van vrijhandel als Duitsland.”

NIEUWE WERELDDORDE

Die zorg wordt gedeeld in de financiële wereld, ook in Nederland. Luc Aben, hoofdeconoom bij Van Lanschot, sprak in vergelijkbare woorden als Fischer: “Deze invoerheffingen gaan niet zozeer over de staal- en aluminiumsector, maar over de vraag naar welke wereldorde we evolueren.” De Oostenrijkse econoom Felbmayr van het Ifo vindt dat de vooruitgang in de liberalisering van de wereldhandel in de afgelopen decennia ernstig gevaar loopt. Maar dat Duitsland en Europa een slachtofferrol innemen, noemt hij niet terecht op basis van de feiten.

De Europeanen hebben over het algemeen hogere invoertarieven dan de Amerikanen. Zijn conclusie: de EU is protectionistischer dan de VS. Voor 48 procent van alle producten over en weer rekent de EU een hogere heffing dan de VS. Felbmayr: “De EU is geenszins het paradijs voor vrijhandel zoals ze zij graag gelooft. Als de Amerikaanse president Donald Trump klaagt over enorme tarieven heeft hij in verschillende gevallen geen ongelijk.”

In de wereld van metalen kan moeilijk gesproken worden van een vrije markt. Invoertarieven zijn eerder regel dan uitzondering. Op het terrein van staal is Europa zelf geen heilige. De Europese Unie heeft vorig jaar nog importheffingen ingevoerd voor Chinees gewalst staal. Met deze maatregel werden producenten zoals ArcelorMittal en ThyssenKrupp in bescherming genomen tegen dumping van goedkoop staal uit China op de Europese markt. De hoogte van de heffing is niet mals: maximaal 35,9 procent. Hoger dus dan het voorgestelde Trump-tarief van 25 procent. De heffing van Europa op auto's is met 10 procent vier keer hoger dan de heffing van de VS van 2,5 procent. De EU heft tarieven van 6 procent op motorfietsen, 10 procent op personenauto's, 15 procent op pickup-trucks,

**BMW
BOUWT VEEL
VOERTUIGEN IN
DE VERENIGDE
STATEN. HET
BENODIGDE
STAAL WORDT
VOOR TWEE
DERDE
GEKOCHT IN
DE VS ZELF**